

Alcohol and Domestic violence

รศ.นพ.รณชัย คงสกนธ์

หน่วยจัดการความรู้ ความรุนแรงในครอบครัว

คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

ความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาที่ซับซ้อน

ความหมายของความรุนแรง (Violence)

- ◆ องค์การอนามัยโลก ได้ให้ความหมายของความรุนแรงไว้ว่า เป็น การจงใจใช้กำลังหรืออำนาจทางกายเพื่อข่มขู่หรือกระทำต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อกลุ่มบุคคลอื่นหรือชุมชน
- ◆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดหรือมีแนวโน้มที่จะมีผลให้เกิดการบาดเจ็บ ตาย หรือเป็นอันตรายต่อจิตใจ หรือเป็นการข่มขู่การเจริญงอกงาม
- ◆ หรือการกีดกันหรือ ปิดกั้นทำให้สูญเสียสิทธิบางประการ และ ขาดการได้รับในสิ่งที่สมควรจะได้รับ

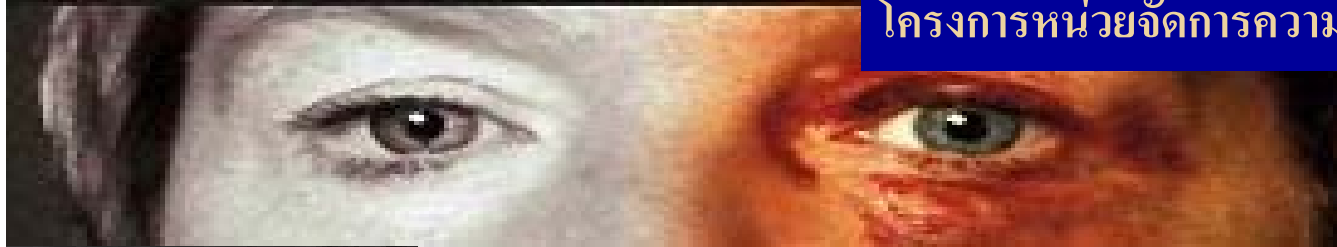
ความรุนแรงในครอบครัว

- ◆ ความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง การใช้ความรุนแรงระหว่างบุคคลที่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน หรือการกระทำของบุคคลต่อสมาชิกของครอบครัว ได้แก่
  - ◆ ความรุนแรงต่อเด็ก (Child abuse)
  - ◆ ความรุนแรงระหว่างสามีภรรยา (Intimate partner violence)
  - ◆ และความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ (Elder abuse)

โครงการหน่วยจัดการความรู้เรื่องความรุนแรงในครอบครัว

แนวคิดของงาน หน่วยจัดการความรู้

นโยบาย ต่อการแก้ไขปัญหา

ความรุนแรง
ในครอบครัว

วิชาการ องค์ความรู้

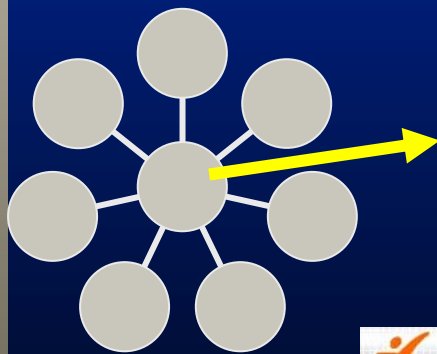
ประชาสังคม

หน่วยจัดการความรู้
คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

เครือข่าย

ชุมชน

หน่วยงานรัฐ

ปัญหาการใช้สุราในประเทศไทย

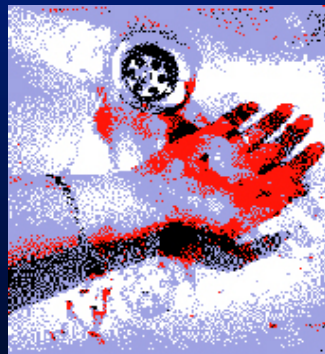
- ◆ ในทางวิชาการ สุรา หมายถึง เครื่องดื่มเอทิลแอลกอฮอล์ผสมอยู่ในปริมาณไม่เกินร้อยละ 60 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้ดื่มได้ เกณฑ์ดังกล่าวเป็นเกณฑ์กำหนดสากล
- ◆ ในขณะที่ประเทศไทยอนุญาตให้มีเอทิลแอลกอฮอล์ผสมได้ในปริมาณสูงถึงไม่เกินร้อยละ 80
- ◆ สถานการณ์การดื่มสุราของคนไทยยังน่าเป็นห่วง พิจารณาจากสถิติปริมาณการดื่มที่เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวที่พบการดื่มในปริมาณ 652.31 ล้านลิตรในปี 2534 เป็น 1,223.02 ล้านลิตรในปี 2542

ปัญหาหลักกับความรุนแรง

- ◆ ในการศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ความรุนแรงในกลุ่มสมรส พบว่า การดื่มสุราหรือ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การใช้ความรุนแรงในครอบครัว (ศิริเพชร ศิริวัฒนา, 2538 ; อ้างถึงในมูลนิธิเพื่อนหญิง, 2546)
- ◆ การศึกษาวิจัยในต่างประเทศก็พบว่า สามีที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการทำร้ายภรรยาร้อยละ 19.2 ซึ่งปริมาณมากกว่าสามีที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึง 3 เท่าตัว หรือร้อยละ 6.8 และประมาณการว่าสามีจะมีการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนลงมือทำร้ายร่างกายภรรยามากถึง 1 ใน 4 ของการทำร้ายร่างกายคู่สมรส (Kentor & Straus, 1990)

- ◆ ศูนย์วิจัยยาเสพติดแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาในพื้นที่ จังหวัดลพบุรี พบว่า การดื่มสุรามากเกินพอดีมีโอกาsg่อก่อปัญหาทะเลาะวิวาทร้อยละ 15 ก่อปัญหาสุขภาพร้อยละ 11 และก่ออุบัติเหตุร้อยละ 8 ครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวหรือคู่สมรสดื่มสุราเป็นประจำพบปัญหาทะเลาะจนทำร้ายร่างกายร้อยละ 68 ส่วนหนึ่งถึงขั้นหย่าร้าง

ร้อยละของการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับความรุนแรง ในครอบครัว

ความรุนแรงในครอบครัว	ใช้เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	ไม่ใช้เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์
มีความรุนแรง (n=159)	133 (83.6)	26 (16.4)
ไม่มีความรุนแรง (n=365)	104 (55.9)	161 (44.1)

2 ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวที่ใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับการมีความรุนแรงในครอบครัว***

- ◆ ได้ทำการควบคุมปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดความรุนแรงในครอบครัว ได้แก่
- ◆ อายุ ระดับการศึกษา สถานะทางเศรษฐกิจ
- ◆ โดยการ **Match** ตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา สถานะทางเศรษฐกิจ ให้ในแต่ละครอบครัวที่มีความรุนแรงและไม่มีความรุนแรง มีสภาพเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์แอลกอฮอล์ กับ ความรุนแรงใน
ครอบครัว

ครอบครัว	ความรุนแรงในครอบครัว		OR	95 % CI for OR
	มี (n=100)	ไม่มี (n=100)		
ใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์				
ใช้	88 (83.0)	56 (56.0)	3.84	1.99 - 7.38
ไม่ได้ใช้	17 (17.0)	44 (44.0)		

ข้อเสนอแนะ

- ◆ รัฐบาลควรให้ความสำคัญใน นโยบายทางสังคม โดยเฉพาะปัญหา ความรุนแรงในครอบครัว
- ◆ เพื่อการลดซึ่งปัญหาความอ่อนแอของสังคมไทย ที่อาจมีผลสืบเนื่อง จากปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เช่น
- ◆ ผลวิจัย ชี้ชัดว่า สังคมไทยมีการใช้สุรามากขึ้น
- ◆ ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวไทย มีความสัมพันธ์ เกิดจากการใช้ สุรา จะสูงขึ้นเช่นกัน

เป้าหมายการดำเนินการต่อไป

- ◆ พัฒนางองค์ความรู้ ปัญหาการใช้สุรากับความรุนแรงในสังคมไทย เพื่อการมีแนวทางช่วยเหลือปัญหา
- ◆ สรุปแนวทางเชิงความรู้ให้รัฐบาล มีนโยบายต่อการดูแลปัญหานี้
- ◆ ก่อให้เกิดแนวทางทางกฎหมาย เช่น ครอบครัวสามานฉันท์ เพื่อเป็น ปรัชญาการณใหม่ในสังคมไทย โดยทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์จากแนวทางนี้
- ◆ สนับสนุนการรณรงค์ลดเหล้าเพื่อ **ความสันติสุขในครอบครัวไทย**

สวัสดีครับ

